

XX. évfolyam, 20. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XX. évfolyam, 20. szám, 2017

Megjelenik kéthetente
2017. október 11.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Közreműködő
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica	4
A gabonafélék jegyzése	6
Termelői és kikötői árak	10
Gabonapiaci információk.....	13
Olajnövény-piaci jelentés	15
Szójabab	15
Repcemag	15
Napraforgómag.....	15
Az olajmagok és származékaik jegyzése	17
Termelői és kikötői árak	21
Olajmagpiaci információk	23
A szójabab származékainak feldolgozó	
értékesítési és importára Magyarországon.....	23
Bioüzemanyag melléklet.....	25

Összefoglaló

A Nemzetközi Gabonatanács elemzői egyelőre nem várják a búza globális termőterületének számottevő növekedését az egy évvel korábbinál 10 százalékkal magasabb világpiaci ár ellenére sem.

Magyarországon, a Földművelésügyi Minisztérium október 9-i tájékoztatása szerint a 966 ezer hektárra előirányzott termőterület 27 százalékan került a földbe az őszi búza vetőmagja.

Az USA-ban a 33,8 millió hektárra előirányzott terület 17 százalékaról tárolták be a kukoricát október 1-ig. Itt 360 millió tonna kibocsátást (–6 százalék) jeleznek az agrárminisztérium szakértői.

Magyarországon a 66 ezer hektár termőterület 80 százalékan takarították be a gazdák a szójababot október 9-ig, és összesen 152-153 ezer tonna körüli termésre van kilátás. A belföldi újtermésű szójababot (51-53 százalék ProFat) átlagosan 110 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron vásárolták a feldolgozók, kereskedők szeptember harmadik hetében.

Bőséges lehet a napraforgómag 2017/2018. gazdasági évi globális kibocsátása. A mértékadó piacelemző vállalatok 47-49 millió tonna termelést jósolnak, amely fedezné a hasonló volumenű felhasználást.

ÚJ ÁRINFORMÁCIÓK

A részletekért lapozzon a 15.,16. és 23. oldalakra.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A mértékadó piacelemző vállalatok többsége a 2016/2017. gazdasági évinél 6-8 millió tonnával kevesebb, 745-748 millió tonna globális búzatermést jelez a 2017/2018-as szezonra, aminek jelentős része már a tárolókban van. Ez a volumen 6-7 millió tonnával haladna meg a várható felhasználást, így a készletek tovább duzzadhatnak. Ettől eltérő szezont vár a *Tallage*, a franciaországi elemzők szerint ugyanis a búzakibocsátás 1 millió tonnával 727 millió tonnára nőhet a folyó évi szezonban, amely nem lesz elegendő a 730 millió tonnára rúgó felhasználás fedezéséhez.

Eközben az északi féltekén már kezdetét vette a 2018/2019. gazdasági év termését adó őszi búza vetése. A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) elemzői egyelőre nem várják a búza globális termőterületének számottevő növekedését, az egy évvel korábbinál 10 százalékkal magasabb világpiaci ár ellenére sem. Az USA-ban az elmúlt szezonban negatív rekordot döntött a búza (őszi, tavaszi, durum együttvéve) termőterülete, és az előttünk álló szezon vonatkozásában sem túl optimisták az elemzők, csupán kismértékű növekedésre számítanak, jóllehet pontos vetési szándékról egyelőre nincs információ. Mindenesetre a munka folyik, az agrárminisztérium (*USDA*) adatai szerint az előirányzott terület 36 százalékan került a földbe a vetőmag az Egyesült Államokban 2017. október 1-ig. Oroszországban a tervezett terület 85,5 százalékan, azaz 14,9 millió hektáron végeztek az őszi vetéssel a gazdák október 9-ig. Ukrajnában az őszi búzát 4,8 millió hektáron (a tervezett terület 78 százaléka), az árpát 392 ezer hektáron (42 százalék) és a rozst 125 ezer hektáron (78 százalék) vetették el a gazdák ezalatt (*APK-Inform*). Az Európai Unióban a 2016. évihez hasonló, 24 millió hektár körül maradhat a növény termőterülete az idén. Noha már javában zajlik a vetés, az egyes tagországok idei vetésterületéről még október elején is hiányosak az információk. Magyarországon, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) október 9-i tájékoztatása szerint a 966 ezer hektárra előirányzott termőterület 27 százalékan került a földbe a vetőmag.

A búza fronthavi jegyzése 160–165 dollár (*USD*)/tonna tartományban hullámozott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) október első hetében. A párizsi

árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 165 euró/tonna környékén ingadozott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése ugyanekkor. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában október elején sem érkezett vételi vagy eladási ajánlat a malmi és a takarmánybúzára, így a kereskedésük szünetelt. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon 44-45 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát az étkezési búza szeptember második felében, az egy évvel korábbinál 10 százalékkal drágábban.

Kukorica

A 2016/2017. gazdasági évi rekordtól 38-50 millió tonnával elmaradó, 991-1033 millió tonna kukoricatermésre számítanak világszinten a mértékadó piacelemző vállalatok szakértői a 2017/2018. évi szezonban. Amennyiben a termelést felülmúló, 1006-1058 millió tonna felhasználásra vonatkozó előrejelzések beigazolódnak, a jelenleg rekordszintű tartalékok apadhatnak.

Az északi féltekén elkezdődött a kukorica betakarítása. Az USA-ban a 33,8 millió hektárra előirányzott terület 17 százalékaról tárolták be a termést október 1-ig (*USDA*). Itt 360 millió tonna kibocsátást (–6 százalék) jeleznek az *USDA* szakértői. Az *APK-Inform* tanácsadó ügynökség tájékoztatása szerint Oroszországban a 16 millió tonnára várt termésből 5,7 millió tonnát takarítottak be a gazdák a 3 millió hektár körüli termőterület 42 százalékaról október 9-ig. Ukrajnában a 4,5 millió hektárra jelzett terület 29 százalékan végeztek a munkával, a szemtermés egyelőre 5,5 millió tonna a várt 27,5 millió tonnából. Az Európai Unióban épphogy elindult a munka, és 59 millió tonna (–1,5 százalék) lehet az idei kibocsátás a *Tallage* szerint. Magyarországon a terület 35 százalékaról takarították be a kukoricát a gazdák október 9-ig, az összes termés 6,6 millió tonna lehet (FM).

A kukorica fronthavi jegyzése 135–140 dollár/tonna között ingadozott a chicagói árutőzsdén október elején. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén 155 euró/tonna körüli szinten stabilizálódott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. A BÉT-en 45 ezer forint/tonnáig araszolt a takarmánykukorica novemberi kurzusa ugyanekkor. A fizikai piacon átlagosan 42-43 ezer forint/tonna termelői áron forgott a termény az AKI PÁIR adatai szerint szeptember második felében.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

			HUF/tonna
	2017. 39. hét	2017. 39. hét/2017. 38. hét (százalék)	2017. 39. hét/2016. 39. hét (százalék)
Étkezési búza	44 510	110	99
Takarmánybúza	44 356	120	99
Takarmánykukorica	42 685	114	100
Takarmányárpa	37 162	109	98

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
 Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2017. 10. 04.	2017. 10. 05.	2017. 10. 06.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2017. december	EUR/tonna	166	166	165
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2017. december	USD/tonna	162	162	163

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
 Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

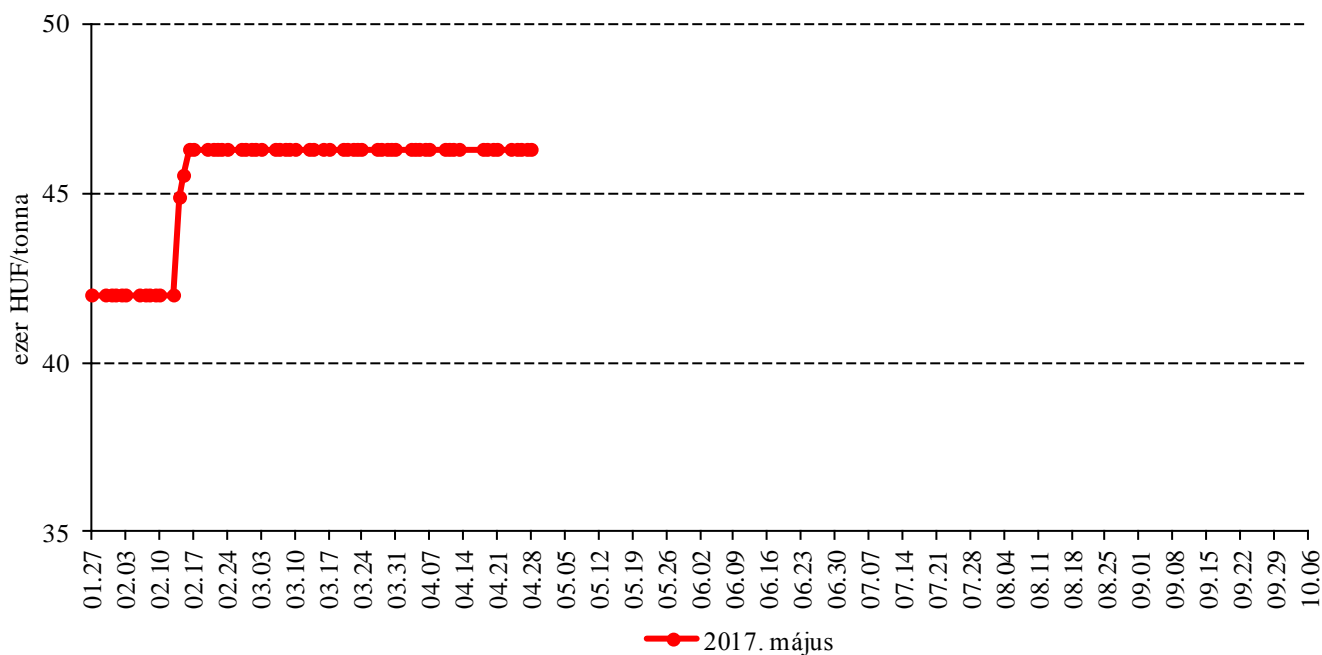
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2017. 10. 04.	2017. 10. 05.	2017. 10. 06.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2017. november	HUF/tonna	44 600	44 700	45 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2017. november	EUR/tonna	155	155	154
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2017. december	USD/tonna	137	138	138

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

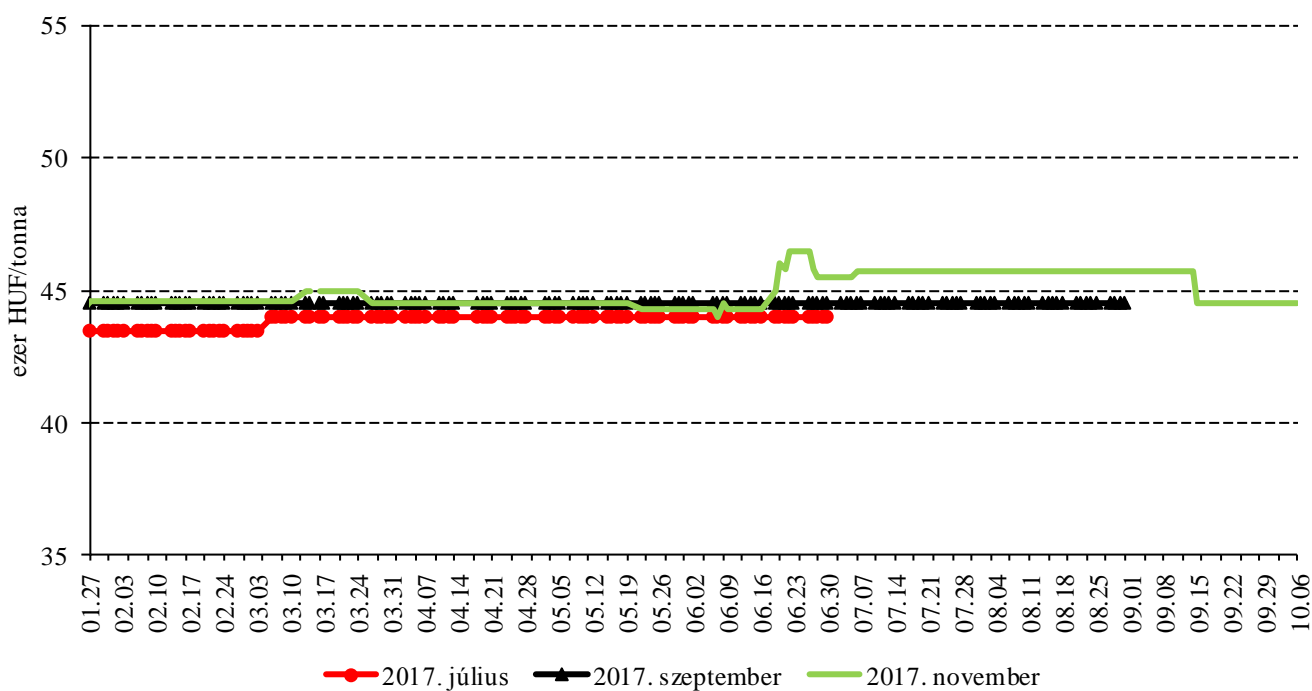
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza májusi határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

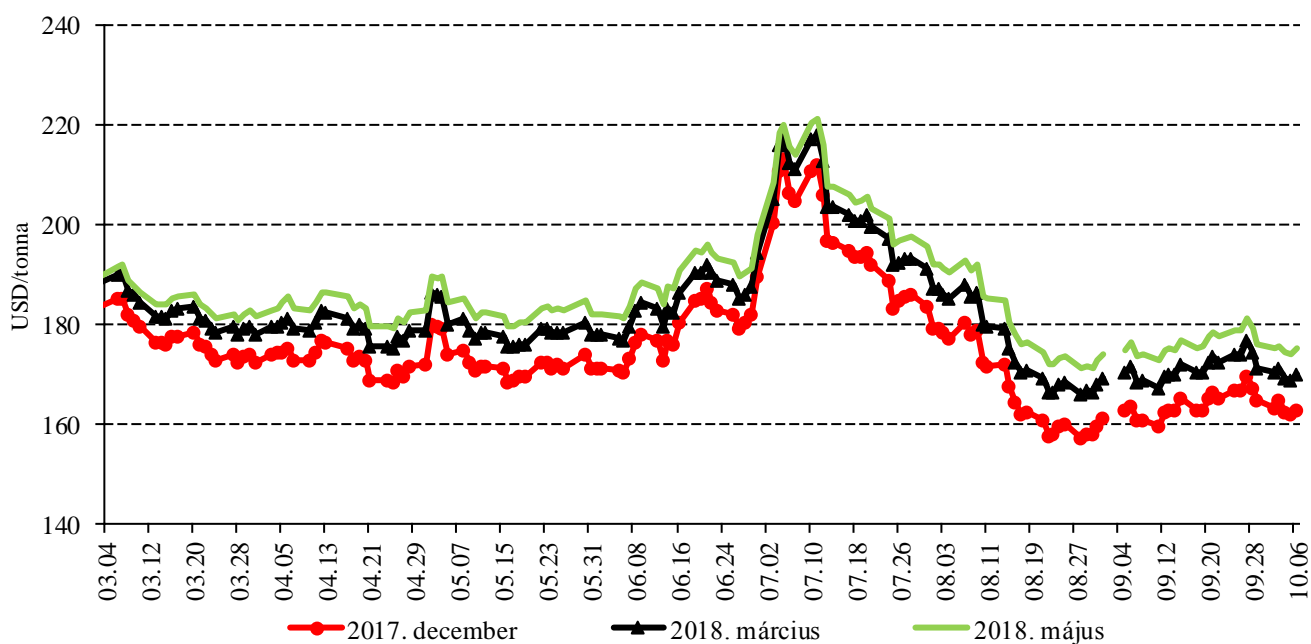
Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

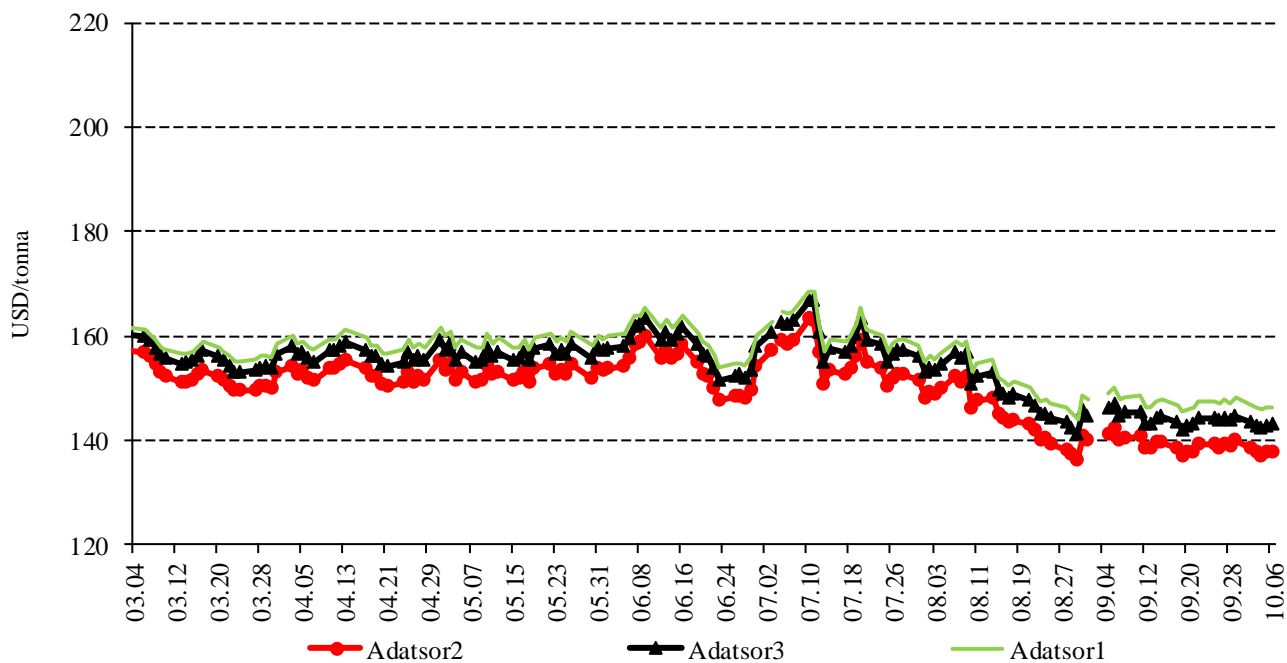
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

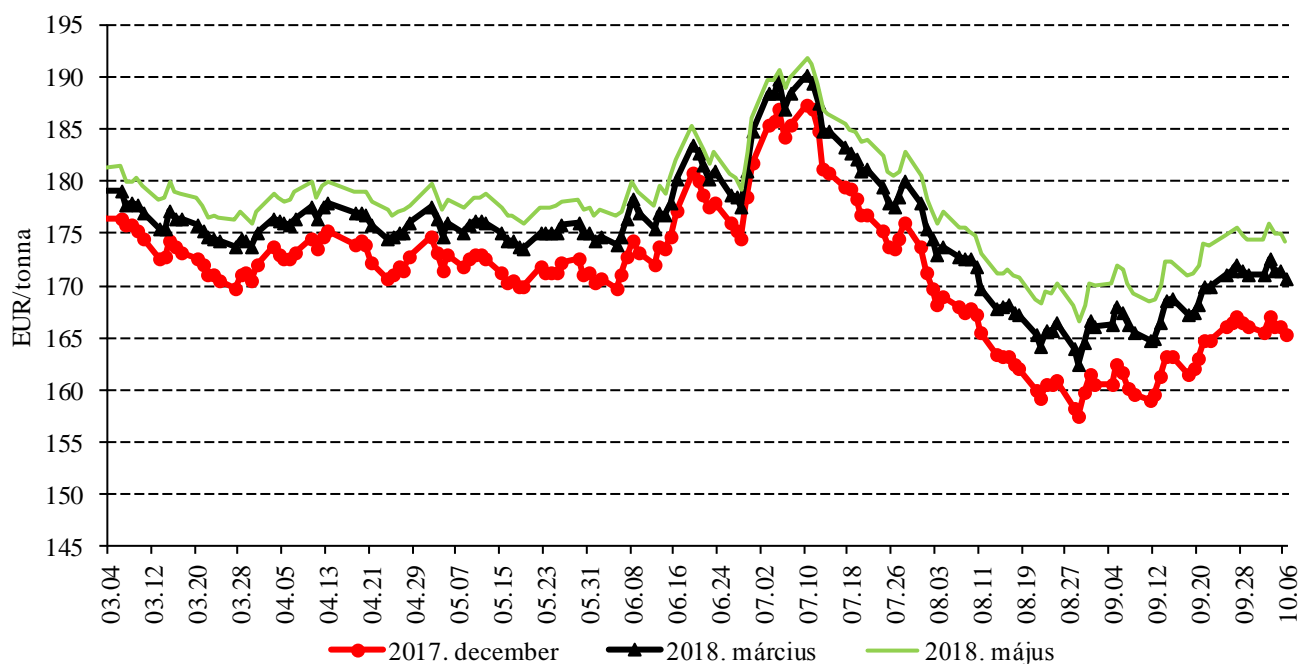
Forrás: CME Group

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

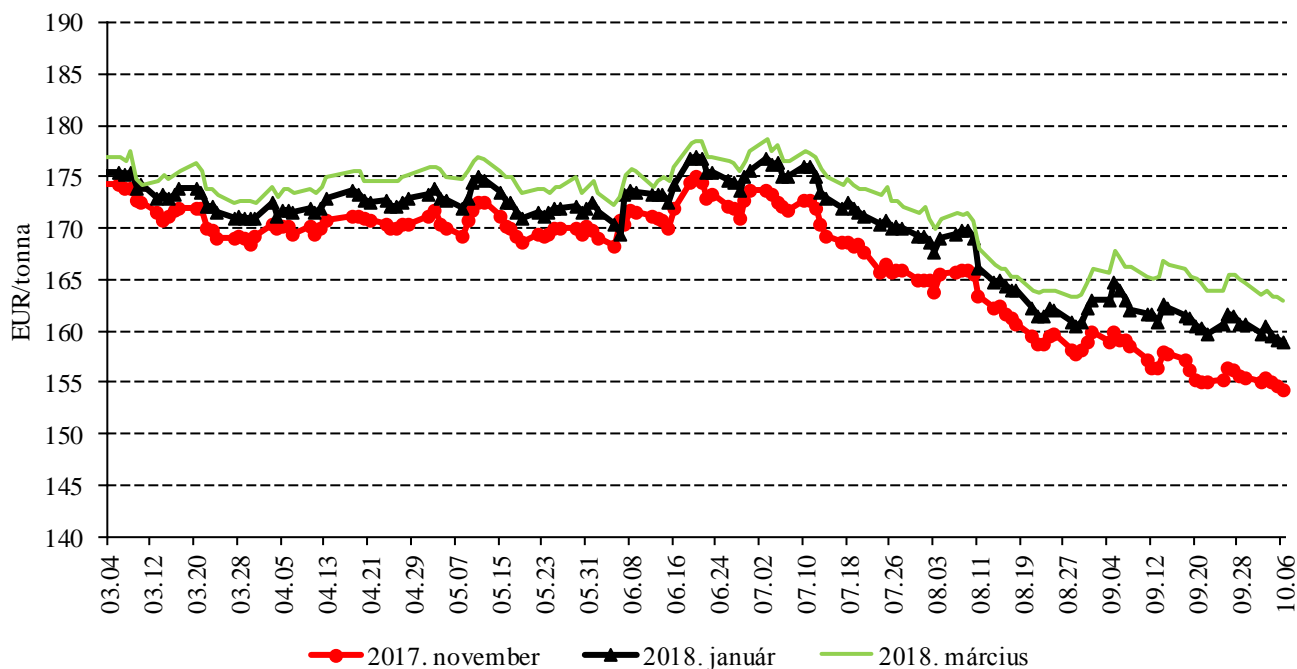
Forrás: CME Group

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017)

Forrás: Euronext

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2017. október 6.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2017. december	165	51 495	2017. december	163	43 404
2018. március	171	53 209	2018. március	170	45 284
2018. május	174	54 300	2018. május	175	46 654
2018. szeptember	176	54 923	2018. július	180	48 004
2018. december	179	55 780	2018. szeptember	186	49 494
2019. március	182	56 637	2018. december	193	51 332
KUKORICA					
2017. november	154	48 067	2017. december	138	36 709
2018. január	159	49 548	2018. március	143	38 091
2018. március	163	50 794	2018. május	146	39 016
2018. június	167	51 963	2018. július	149	39 812
2018. augusztus	171	53 209	2018. szeptember	152	40 548
2018. november	169	52 508	2018. december	156	41 573

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2017. 09. 29. (százalék)	2017. 10. 06. (százalék)
Búza	2017. december	162,92	18,2	16,2
Kukorica	2017. december	137,79	16,2	15,2
Szójabab	2017. november	357,22	13,4	14,2
Szójadara	2017. október	347,13	17,3	17,3

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötészállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2017. október 3.)

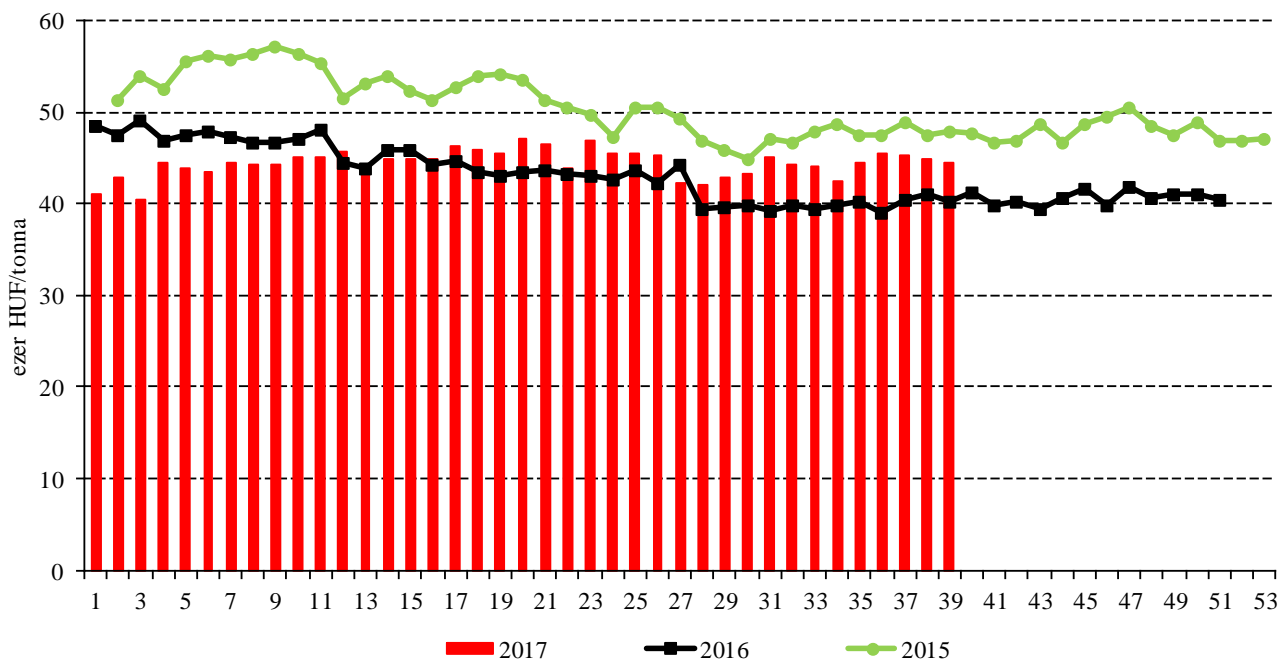
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	70 225	114 139	78 442	7 214	12 907	104 022	153 306	32 610	60 157	30 015	43 219
Kukorica	356 064	553 654	257 335	30 671	40 287	216 268	347 227	99 147	158 739	74 883	110 303
Szójabab	239 034	326 917	97 247	14 404	32 862	96 167	73 032	55 572	67 256	52 257	53 489
Szójadara	87 229	195 815	73 788	1 895	24 690	47 756	46 007	24 361	35 871	12 765	30 554

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

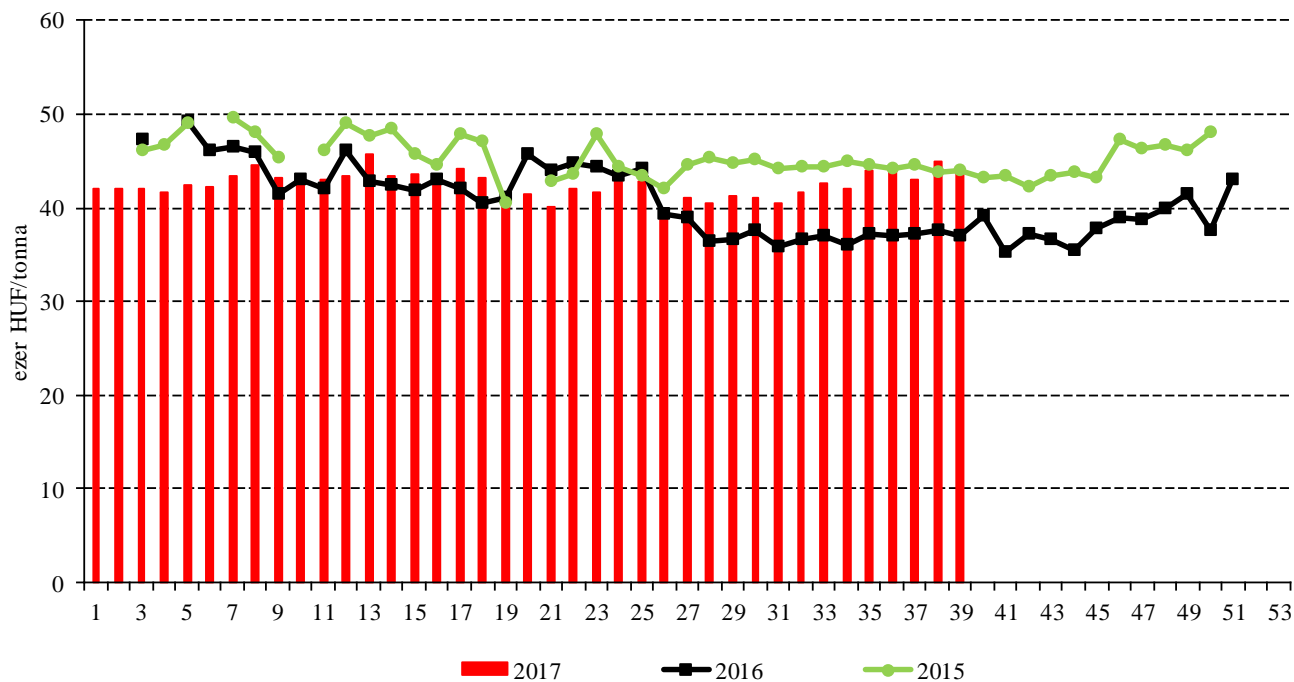
Termelői és kikötői árak

7. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

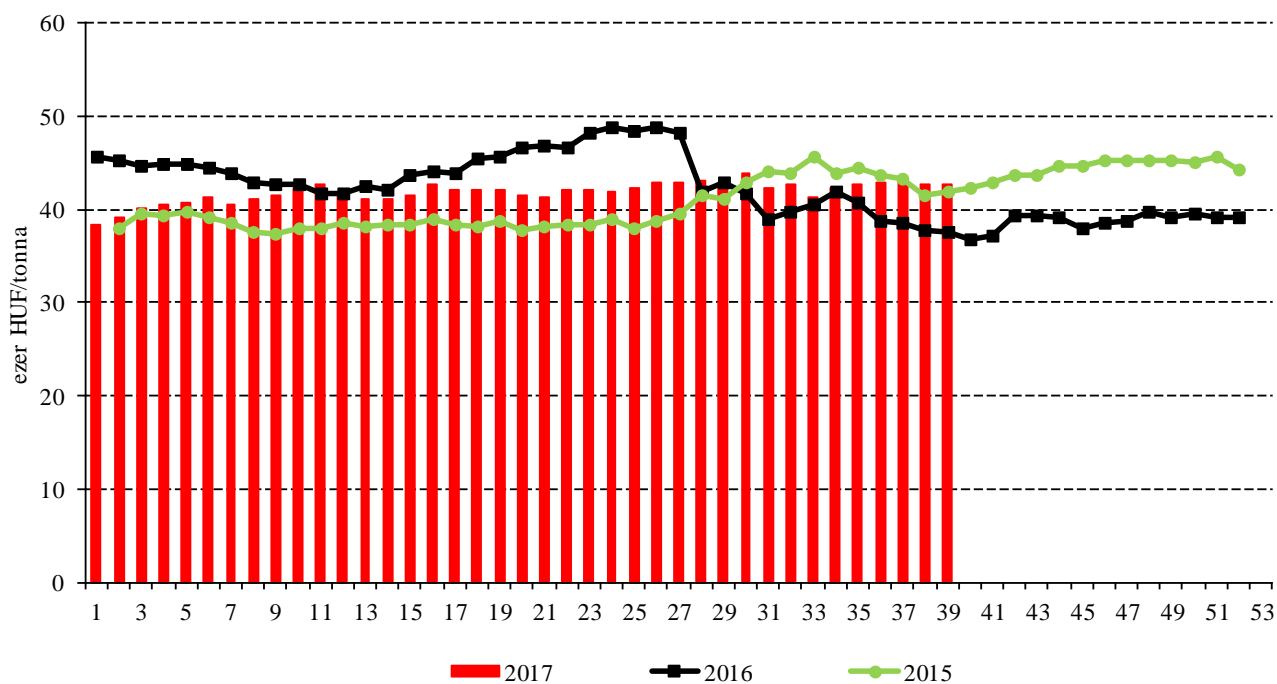
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

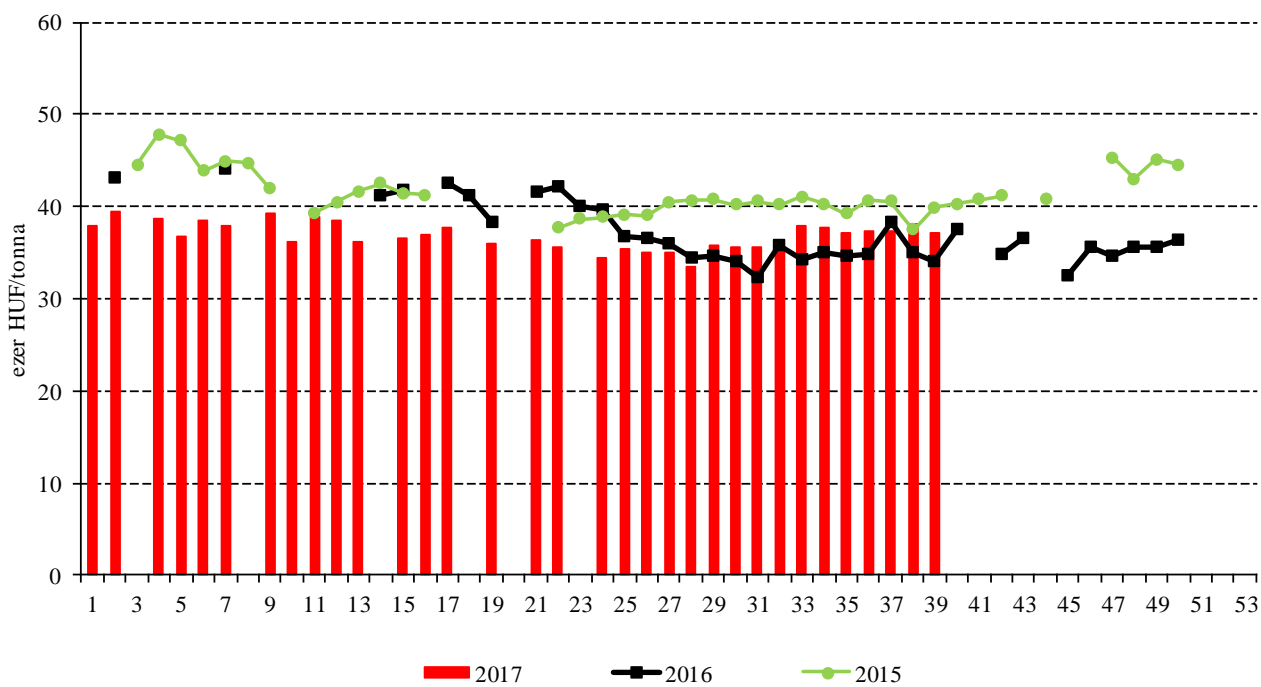
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2017. 09. 16.	2017. 09. 23.	2017. 09. 30.	2017. 10. 07.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	234	235	232	230
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	190	193	193	192
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	180	183	190	188
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	169	173	183	184
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	158	164	163	144
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	157	155	162	159
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	148	145	n. a.	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	166	166	166	166
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	180	186	188	187
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	177	173	178	184
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2017. 36. hét	2017. 37. hét	2017. 38. hét	2017. 39. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	138	138	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	163	163	167	n. a.
	Franciaország, DELPORT Rouen	154	153	155	159
	Románia, DEPSILO Banat	142	140	134	142
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	159	161	164	n. a.
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	143	142	144	149
	Románia, DEPSILO Oltenia	126	126	128	127
	Egyesült Királyság, FGATE	146	151	153	156
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	n. a.	125	124	124
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	n. a.	148	149	149
	Románia, DEPSILO Oltenia	128	126	123	128
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	125	125	125	125
	Németország, DEPSILO Hamburg	151	152	157	n. a.
	Franciaország, DELPORT Rouen	n. a.	143	148	155
	Románia, DEPSILO Muntenia	117	133	134	130
	Egyesült Királyság, FGATE	129	132	135	134

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszerezés	Mértékegység	2016. 39. hét	2017. 38. hét	2017. 39. hét	2017. 39. hét/ 2016. 39. hét (százalék)	2017. 39. hét/ 2017. 38. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 099	1 218	1 233	112	101
		HUF/kg	68	71	71	105	101
	zsákos	tonna	1 770	1 888	1 828	103	97
		HUF/kg	68	72	72	106	100
	zacskós	tonna	632	409	593	94	145
		HUF/kg	81	84	86	107	102
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	21	16	16	74	100
		HUF/kg	78	85	84	107	98
	zacskós	tonna	27	27	35	131	128
		HUF/kg	87	93	93	107	100
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	653	683	779	119	114
		HUF/kg	66	67	67	101	100
	zsákos	tonna	592	547	618	104	113
		HUF/kg	67	69	69	103	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	272	329	273	101	83
		HUF/kg	71	75	75	105	99
	zsákos	tonna	40	77	67	166	87
		HUF/kg	76	78	79	104	101
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	38	29	48	128	168
		HUF/kg	89	94	93	105	99

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2016. augusztus	2017. július	2017. augusztus	2017. augusztus/ 2016. augusztus (százalék)	2017. augusztus/ 2017. július (százalék)
Brojlertáp	tonna	9 740	10 664	11 618	119	109
	HUF/tonna	90 913	85 913	86 272	95	100
Hízósertéstáp	tonna	8 225	7 855	13 173	160	168
	HUF/tonna	70 893	71 628	70 826	100	99

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2016. január–július	2017. január–július	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 008,75	1 657,25	164,3
	10039000 Árpa, nem vető	339,83	440,46	129,6
	10059000 Kukorica, nem vető	1 606,07	2 414,74	150,4
Import	10019900 Búza, nem vető	101,00	82,11	81,3
	10039000 Árpa, nem vető	24,83	15,17	61,1
	10059000 Kukorica, nem vető	13,76	26,66	193,8

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2016. július 1.– 2016. október 4.	2017. július 1.– 2017. október 3.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	7 314	4 728	64,6
	Árpa	1 455	1 161	79,8
	Kukorica	585	106	18,1
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	855	749	87,6
	Árpa	236	260	110,2
	Kukorica	2 221	3 467	156,1

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna
		USDA		IGC		Tallage
		2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)} 2017/2018 ^{b)}
BÚZA						
Termelés	753	745	754	748	727	728
Felhasználás	739	738	736	742	728	730
Export	182	182	176	174	178	173
Import	182	182	176	174	178	173
Zárókészlet	256	263	242	248	224	222
KUKORICA						
Termelés	1 071	1 033	1 079	1 029	1 038	991
Felhasználás	1 058	1 057	1 051	1 058	979	1 006
Export	145	152	138	148	144	144
Import	145	152	138	148	144	144
Zárókészlet	227	202	237	208	314	300

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A szójabab 2017/2018. gazdasági évi globális kibocsátása elérheti a 341-348 millió tonnát a meghatározó piacelemző vállalatok előrejelzései szerint. A szakértők véleménye abban eltér, hogy ez a valaha volt legnagyobb termelés alul- (Nemzetközi Gabonatanács, *Tallage*) vagy felülmúlja-e (USA agrárminisztériuma, *Oil World*) a teljes felhasználást (sajtolás és egyéb célú), így a készlet csökkenése sem zárható ki a szezon végén.

Noha az északi féltekén továbbra is biztatóak a terméskilátások, a teljes kibocsátás felét adó déli féltekén még most vetik a 2017/2018. évi szezonban betakarításra kerülő szójababot, így a jelenlegi várakozások akár számottevően is módosulhatnak. A világ legnagyobb szójababtermelőjénél, az USA-ban a közel 36 millió hektárra előirányzott terület 22 százalékán végeztek a betakarítással október 1-ig, ami 4 százalékos lemaradást jelent az egy évvel korábbihoz képest (*USDA*). Amennyiben az *Oil World* várakozásai realizálódnak, az Egyesült Államokban rekord-szójababtermés, 118 millió tonna kerülhet a tárolókba az idén. Ukrajnában a tervezett terület 61 százalékáról (1,2 millió hektár) 2,2 millió tonna szójababot takarítottak be a gazdák október 9-ig, miközben Oroszországban 1,1 millió hektárról (41 százalék) egyelőre 1,7 millió tonna termés került le (*APK-Inform*). A *Tallage* franciaországi piacelemző vállalat elemzői úgy vélik, hogy az Európai Unióban 973 ezer hektáron (+15 százalék 2016-hoz viszonyítva) összesen 2,6 millió tonna (+5 százalék) szójabab teremhet. Magyarországon a 66 ezer hektár termőterület 80 százalékán végeztek a munkával a gazdák október 9-ig a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint, és összesen 152-153 ezer tonna körüli termésre van kilátás.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 350 dollár (*USD*)/tonna közelébe emelkedett 2017. október első napjaiban. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 125-127 ezer forint/tonna áron értékesítették a full-fat szóját szeptember második felében. Ezzel egy időben a jórészt Brazíliából származó GM-szójadarára 2017. szeptember–novemberi szállítási határidővel 103 ezer forint/tonna áron

(*FCA Koper*) kötöttek szerződést a piaci szereplők szeptember második felében. A belföldi újtermésű szójababot (51-53 százalék ProFat) átlagosan 110 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron vásárolták a feldolgozók, kereskedők szeptember harmadik hetében.

Repcemag

Repcemagból a 2016/2017. gazdasági évinél akár 1-2 millió tonnával többet, azaz 63-72 millió tonnát takarítottak be a gazdák világszerte a 2017/2018. évi szezonban. Ez a mennyiség várhatóan nem vagy épp-hogy fedezi a 64-73 millió tonnára jelzett felhasználást.

Jóllehet az északi féltekén már a végéhez közelít a repcemag vetése, a meghatározó piacelemző vállalatok még nem közölték sem a globális, sem az egyes régiók vetésterületére vonatkozó várakozásaikat. Az azonban ismert, hogy Ukrajnában összesen 813 ezer hektáron (*APK-Inform*), Magyarországon 293 ezer hektáron (FM) vetettek a termelők repcemagot.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag jegyzése 360–370 euró/tonna sávban mozgott október elején. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) sem vételi, sem eladási ajánlat nem érkezett a terményre október 6-ig, így a kereskedése szünetelt. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon 110-111 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a repcemag szeptember második felében.

Napraforgómag

Bőséges lehet a napraforgómag 2017/2018. gazdasági évi globális kibocsátása. A mértékadó piacelemző vállalatok 47-49 millió tonna termelést jósolnak, amely fedezné a hasonló volumenű felhasználást.

A világ két meghatározó napraforgómag-termelőjénél, Oroszországban és Ukrajnában jól halad a betakarítás. Előbbinél 2,8 millió hektárról (a tervezett terület 36 százaléka) 4,9 millió tonna, utóbbinál 4,8 millió hektárról (81 százalék) 9,2 millió tonna termést takarítottak be a gazdák 2017. október 9-ig (*APK-Inform*). A két fekete-tengeri országban együttesen 25-26 millió tonna napraforgómagra van kilátás (–1 mil-

lió tonna) az *Oil World* adatai szerint. Az Európai Unióban is halad a munka, összesen 8,7 millió tonna mag (+4 százalék) teremhet az idén (*Tallage*). Magyarországon 1,8 millió tonna napraforgómagot tároltak be a gazdák a 659 ezer hektárra előirányzott terület 97 százalékáról október 9-ig (FM).

Magyarországon, a BÉT-en a napraforgómag októberi jegyzése szeptember 29-én 93 ezer forint/tonna

árszinten került kivételre, és egyelőre nem volt ajánlattétel a távolabbi szállítási határidőkre. A fizikai piacon átlagosan 95 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag szeptember második felében az AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

		HUF/tonna		
	Minősítés	2017. 39. hét	2017. 39. hét/2017. 38. hét (százalék)	2017. 39. hét/2016. 39. hét (százalék)
Napraforgómag	–	94 933	95	99
Repcemag	–	110 494	...	99
Szójabab	<51% ProFat	n. a.
	51–53% ProFat	–	...	n. a.
	>=53% ProFat	n. a.
	Minősítés nélküli	n. a.

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: n. a. – nincs adat. A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

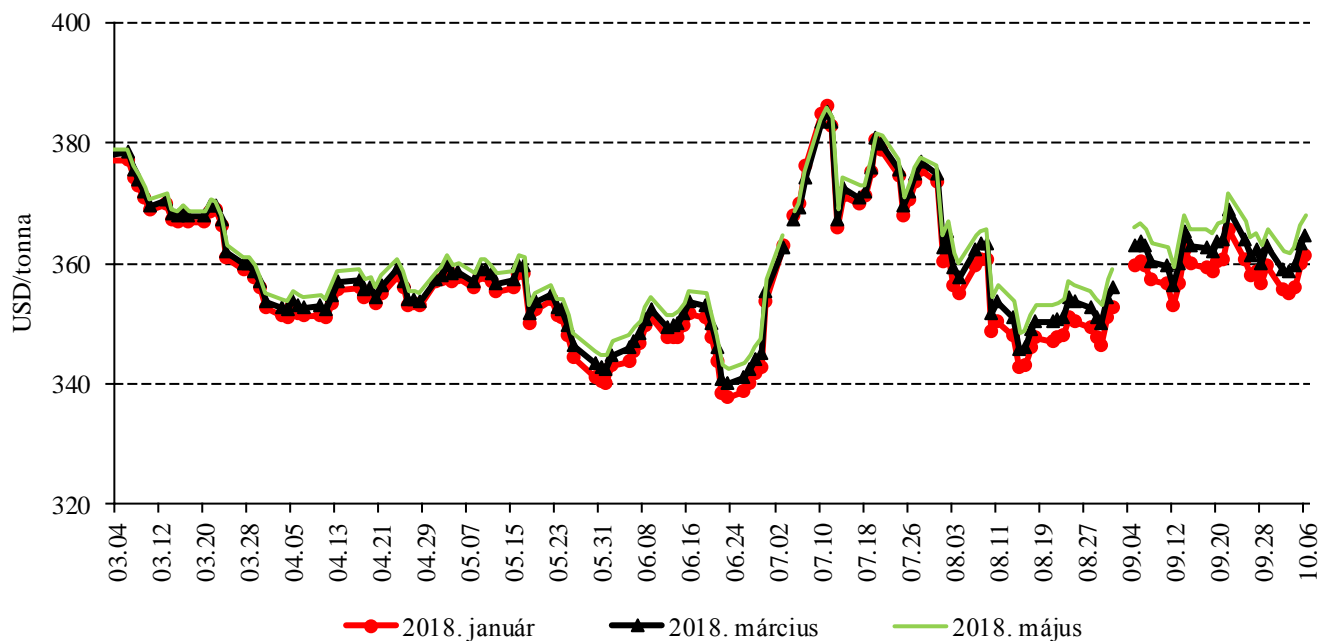
		Szállítási határidő	Mértékegység	2017. 10. 04.	2017. 10. 05.	2017. 10. 06.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2017. november	EUR/tonna	368	370	369
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2017. november	USD/tonna	352	356	357

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

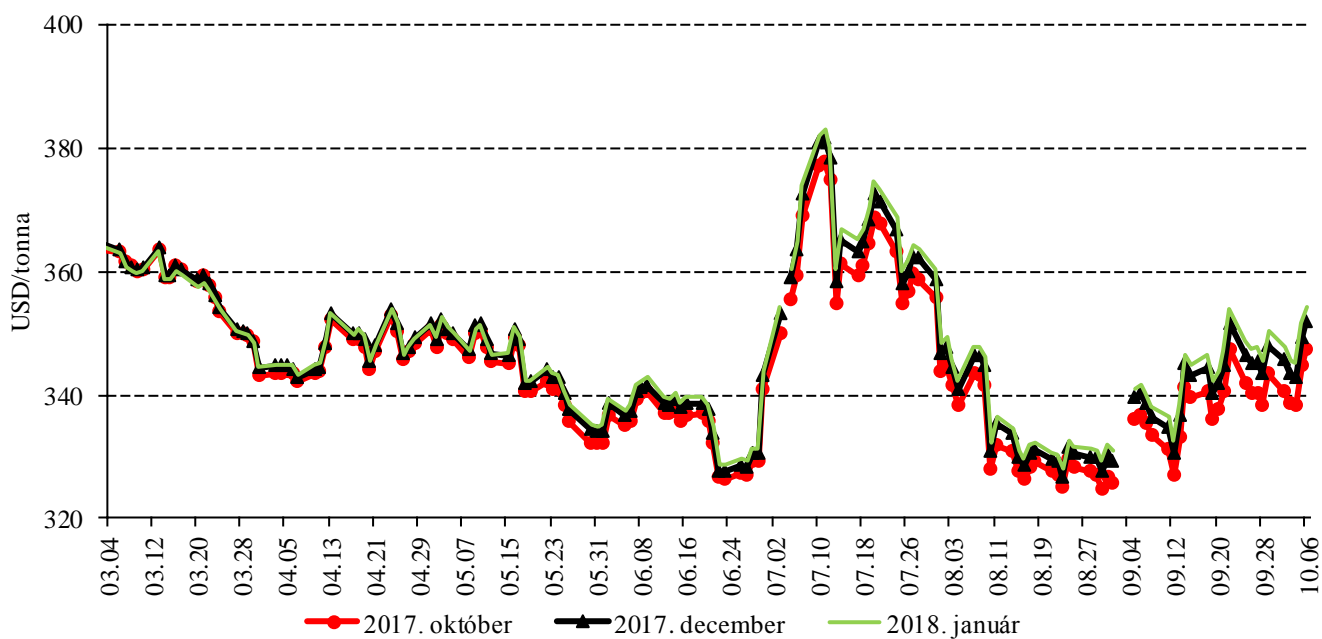
Az olajmagok és származékaik jegyzése

11. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

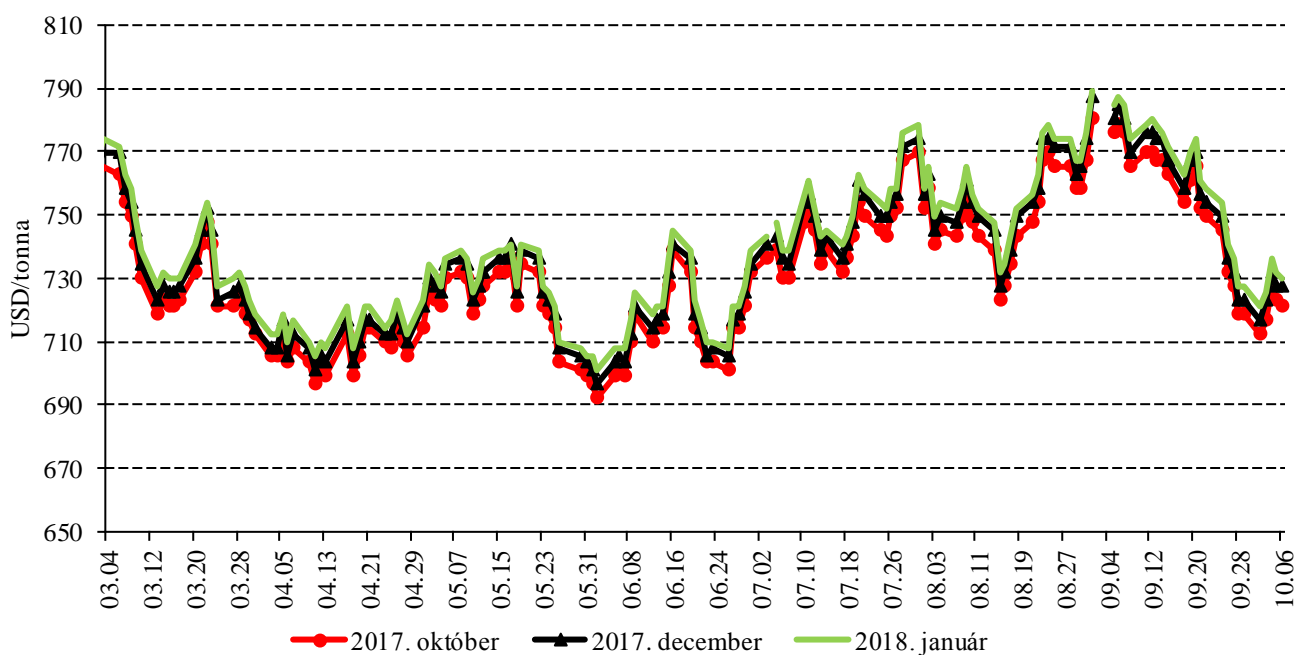
Forrás: CME Group

12. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

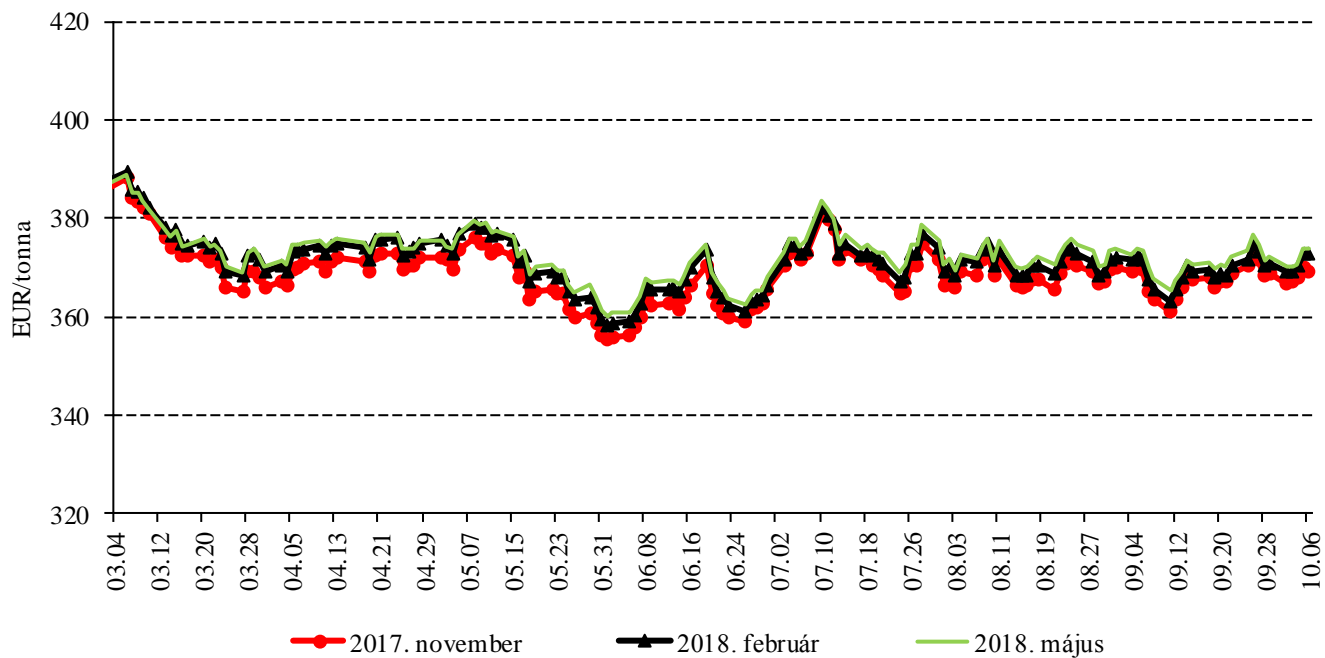
Forrás: CME Group

13. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

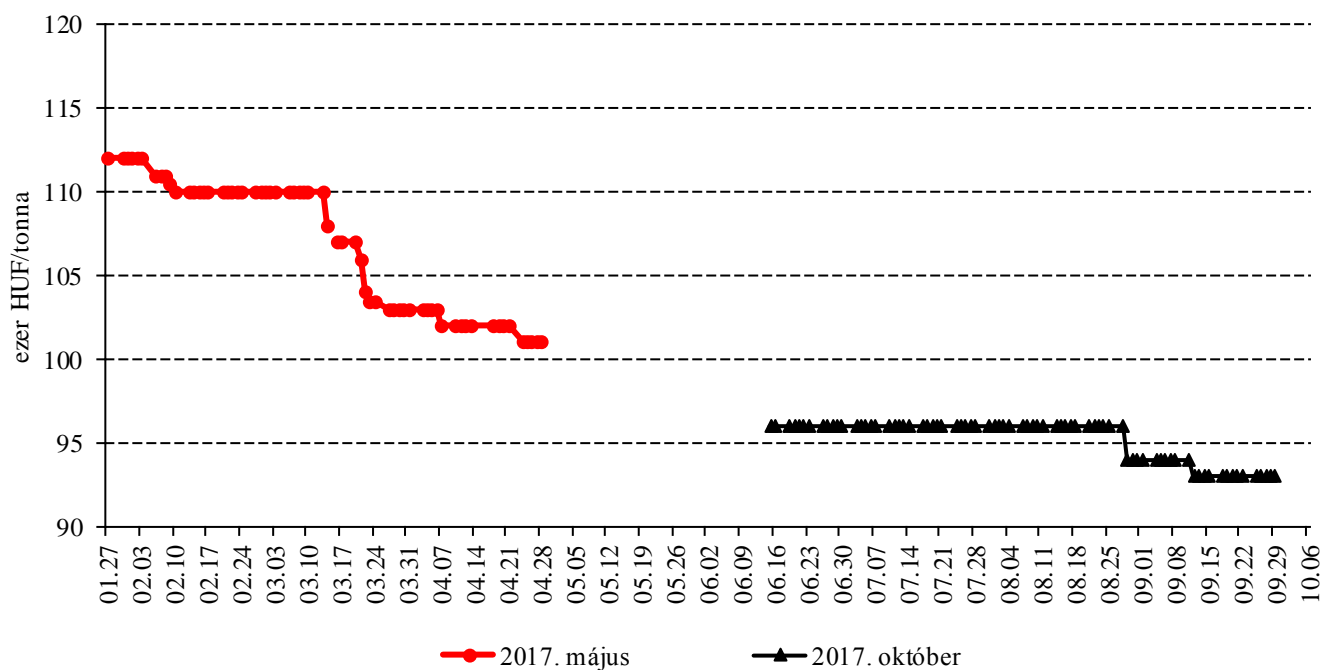
Forrás: CME Group

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017)

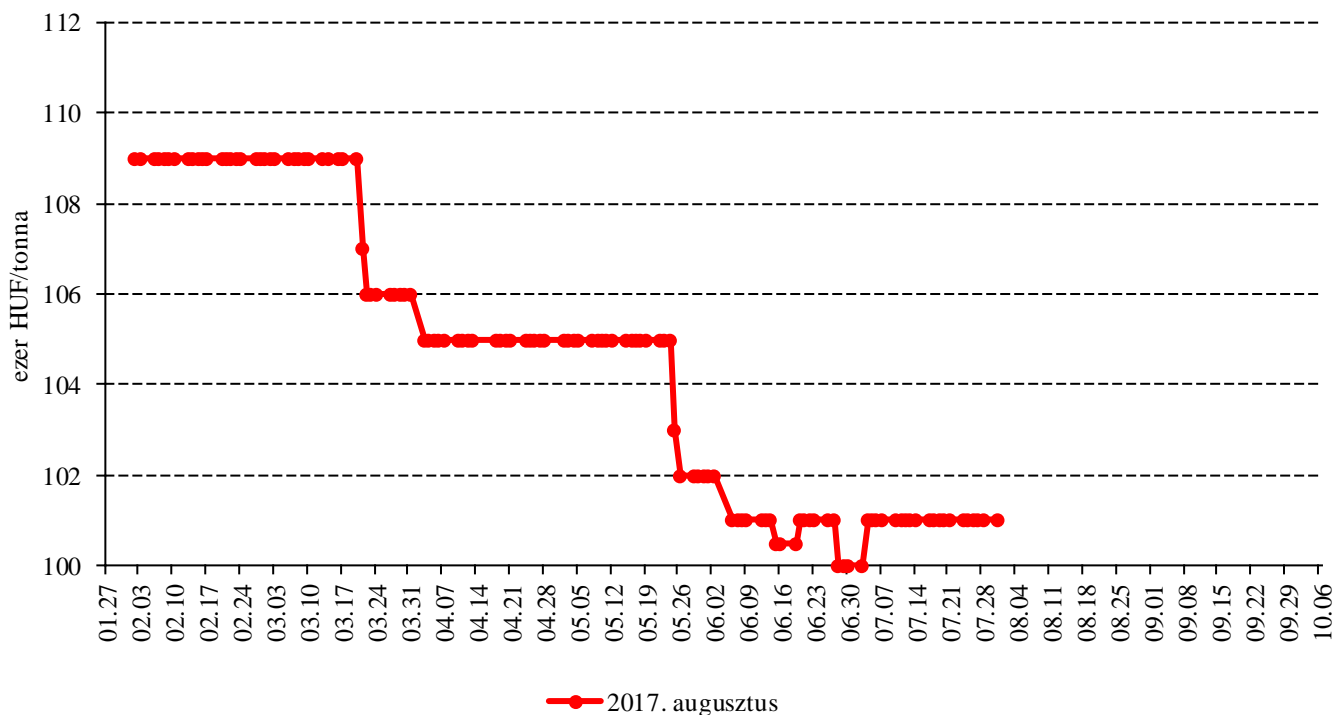
Forrás: Euronext

15. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2. óta nem jegyzik a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

Megjegyzés: A repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2017. október 6.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2017. november	369	115 066
	2018. február	373	116 156
	2018. május	374	116 546
	2018. augusztus	361	112 495
	2018. november	365	113 741
	2019. február	367	114 442
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2017. november	357	95 167
	2018. január	361	96 225
	2018. március	365	97 125
	2018. május	368	98 007
	2018. július	371	98 769
	2018. augusztus	371	98 827
SZÓJADARA	2017. október	347	92 479
	2017. december	352	93 712
	2018. január	354	94 357
	2018. március	357	95 180
	2018. május	360	95 913
	2018. július	363	96 619

Forrás: Euronext, CME Group

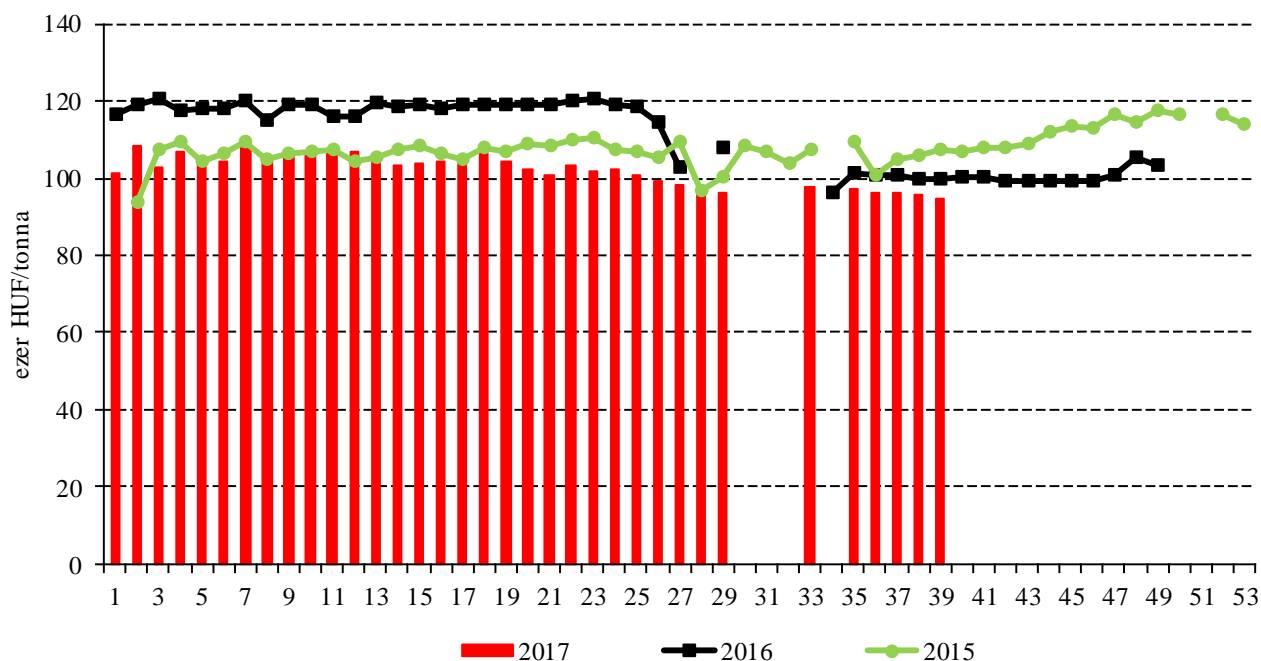
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2017. október 3.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	678	211 170
Napraforgóolaj (finomított)		868	270 391
Szójaolaj (nyers)		753	234 547
Szójaolaj (finomított)		818	254 807
Napraforgódara	Ausztria	185	57 572
Repcedara		205	63 796

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

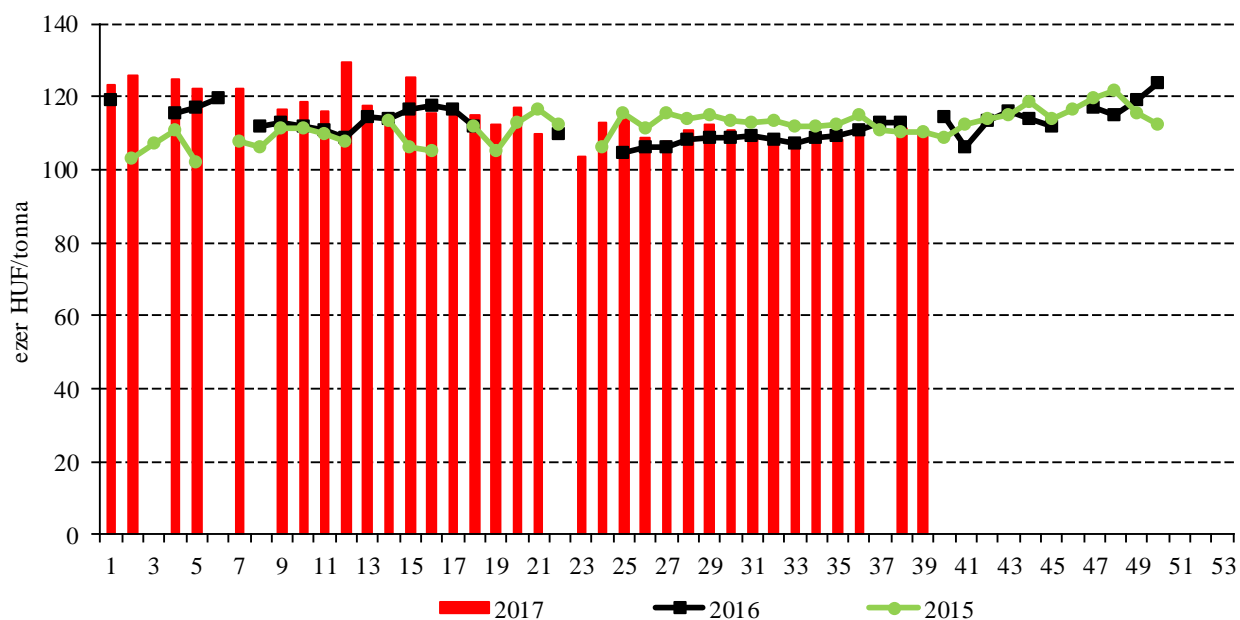
Termelői és kikötői árak

17. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

			USD/tonna			
			2017. 09. 16.	2017. 09. 23.	2017. 09. 30.	2017. 10. 06.
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	383	388	381	376
		Brazília FOB	383	389	383	382
		EU CIF, USA-ból	397	394	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	411	410	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	373	378	377	378
	DARA	EU CIF Rotterdam	350	356	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB	898	893	859	875
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	n. a.	366	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	430	431	n. a.	n. a.
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	403	393	n. a.	n. a.
	DARA	Ukrajna DAF	175	173	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	170	165	165	163
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	815	810	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	785	783	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2016. 39. hét	2017. 38. hét	2017. 39. hét	2017. 39. hét/ 2016. 39. hét (százalék)	2017. 39. hét/ 2017. 38. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	1 573	1 356	...	86
	HUF/tonna	...	204 416	224 886	...	110
Napraforgódara	tonna	4 071	4 925	4 618	113	94
	HUF/tonna	55 395	49 352	48 938	88	99
Nyers repceolaj	tonna	–	–	...	–	–
	HUF/tonna	–	–	...	–	–
Repcedara	tonna	1 317
	HUF/tonna	62 550

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2017. 38. hét	2017. 39. hét
Full-fat szója	tonna	255	232
	HUF/tonna	124 804	126 591
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna	...	–
	HUF/tonna	...	–

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

21. táblázat: Az importból származó szójadara és a szójaolaj behozatali ára Magyarországon

	Mértékegység	2017. 38. hét	2017. 39. hét
		Szállítás ideje: 2017. szeptember–2017. november	
Szójadara (GMO)	tonna	1 123	...
	HUF/tonna	103 083	...
Szójadara (GMO-mentes)	tonna
	HUF/tonna

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

22. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2016. január–július	2017. január–július	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	255,20	391,27	153,3
	1206 Napraforgómag	230,65	181,84	78,8
	2304 Szójadara	59,05	84,49	143,1
Import	1205 Repcemag	66,21	52,01	78,5
	1206 Napraforgómag	30,86	38,85	125,9
	2304 Szójadara	277,80	276,80	99,6

Forrás: KSH

23. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

millió tonna

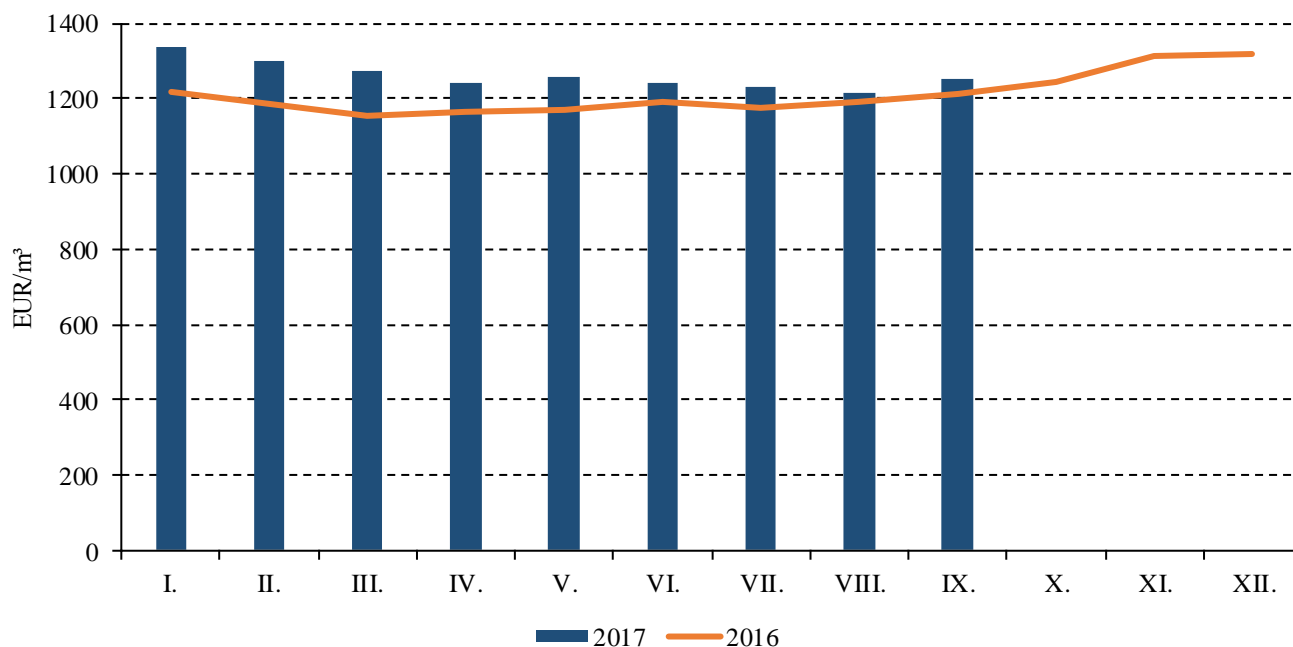
	USDA		Oil World		Tallage	
	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	351	348	349	346	350	341
Felhasználás	289	301	331	345	334	347
Export	146	151	146	149	147	152
Import	143	149	146	148	147	152
Zárókészlet	96	98	97	97	98	93
REPCEMAG						
Termelés	70	72	63	63	69	69
Felhasználás	72	73	63	64	69	69
Export	16	16	17	15	17	14
Import	16	16	17	15	17	14
Zárókészlet	6	5	7	6	5	5
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	47	47	50	49	48	48
Felhasználás	46	47	49	49	47	48
Export	2	2	3	3	3	2
Import	2	2	3	3	3	2
Zárókészlet	2	2	4	3	4	4

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag melléklet

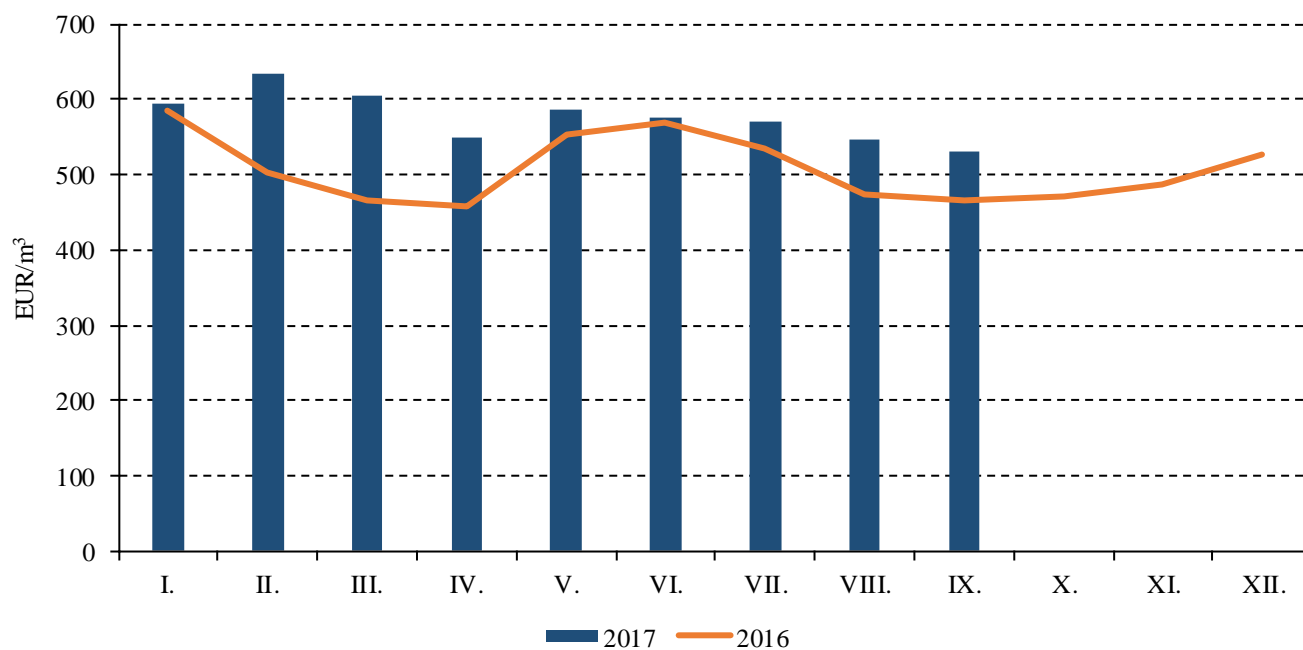
19. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2016–2017)

Megjegyzés: –10–12 °C, EN14214

Forrás: F.O. Licht

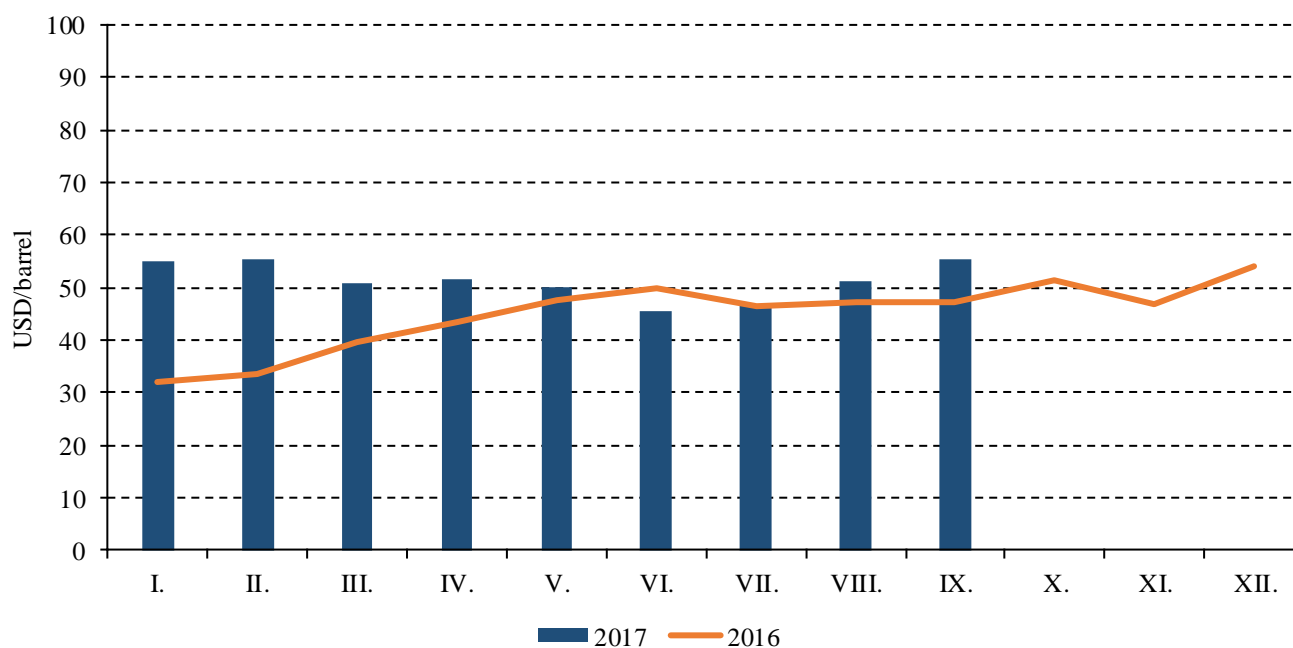
20. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2016–2017)

Megjegyzés: 92-96% alkoholtartalom, FOB ARA T2

Forrás: F.O. Licht

21. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2016–2017)

Forrás: HGCA, ICE

24. táblázat: Néhány nagy termelő ország etanolmérlege

	ezer m ³					
	Európai Unió		USA		Brazília	
	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2016/2017 ^{a)} (április/március)	2017/2018 ^{b)} (április/március)
Termelés	6 963	7 582	59 532	60 550	27 071	26 000
ebből: üzemanyag célú	4 811	5 330	58 032	59 000	25 123	24 300
nem üzemanyag célú	2 152	2 252	1 500	1 550	1 948	1 700
Felhasználás	7 618	7 739	55 940	56 350	26 700	25 750
ebből: üzemanyag célú	5168	5289	54 240	54 600	25 050	24 100
nem üzemanyag célú	2450	2450	1700	1750	1 650	1 650
Export	190	205	4 721	5 150	1 475	1 410
Import	603	490	842	1 075	1 410	1 450
Zárókészlet	2 210	2 339	3 111	3 236	1 905	2 195

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: F.O. Licht

